

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čekovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/8 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Zmagoslavje državne misli v Zagrebu

V resnih dnevih lanskega leta je prišlo po trudapolnem prizadevanju kneza namestnika Pavla do sporazuma med Hrvati in Srbi, ki je bil odobren na najvišjem mestu 26. oktobra 1939. V zahvalo za veliko delo je bil naš knežji par od hrvatskega naroda in njegovih voditeljev povabljen v prestolno mesto Zagreb, da dokažejo Hrvati na svojih tleh hvaležnost in vdanost kraljevskemu domu. Knez namestnik Pavle in njegova soproga kneginja Olga sta se odzvala povabilu in sta se pripeljala s člani vlade in s spremstvom 14. januarja ob treh popoldne v praznično preoblečeni Zagreb, kjer sta ostala tri dni.

Pozdravi voditeljev na kolodvoru

Ko je izstopila knežja dvojica na zagrebškem kolodvoru, so jo pozdravili ob navzočnosti fanfaristov kraljeve garde in »Kmečke zaščite« ter ob igranju državne himne: podpredsednik vlade dr. VI. Maček, hrvatski ban dr. Šubašič in poverjenik Zagreba Starčević. — Voditelj Hrvatov dr. V. Maček je naglasil v jedrnatih dobrodošlicah vrline kneza namestnika: pravičnost, modrost in hrabrost. Tem vrlinam gre zahvala za rešitev kraljevine Jugoslavije v zadovoljivni zahtev hrvatskega naroda.

Pozdravu dr. Mačka in kneževi zahvali so sledile pozdravne besede bana dr. Šubašiča s poudarkom, da ustvarja knez Pavle nezlomljivo moč Jugoslavije.

Zagrebski župan ali poverjenik Starčević je pomenljivo omenil, da je knez Pavle kot največji dostojanstvenik in najvažnejši činitelj prvi od leta 1918 upošteval potrebe, želje in pravice Hrvatov.

Sprejem in pozdravi v Zagrebu

Po teh pozdravih je krenil sprevod pred postajo. Tam so pričakale visoka gosta v pestrih narodnih nošah ogromne množice ljudstva, ki so pozdravljale z gromovitim navdušenjem knežji par, ko se je peljal v posebni gala-kočiji skozi špalir na Radičev trg pred znamenito cerkev sv. Marka. Tu sta bila pozdravljena knez in kneginja od zagrebškega nadškofa dr. Stepinca, ki ju je popeljal v cerkev in odpel zahvalno pesem. Iz cerkve se je podala knežja dvojica v banski dvorec. Ko sta se pojavila na oknu, je začel mimohod 16.000 članov »Kmečke zaščite« ob zvokih godbe. Knez namestnik in ostali predstavniki so z zanimanjem opazovali mimohod, kateremu je sledila pesem »Seljački život«, katero je spesnil ter uglasbil dr. Maček.

S trga pod bansko palačo je pozdravil visoka gosta v imenu kmečkega naroda kmet in poslanec Tomo Baburič. Govornik je pri-

znal veliko knezovo zaslugo, da so Hrvatje, Srbi in Slovenci pričakali današnje težke mednarodne razmere pomirjeni in da ozko sodelujejo pri ureditvi notranjih vprašanj in ohranitvi miru ter graditvi boljše bodočnosti v skupni nam kraljevini Jugoslaviji. — Z okna banskih dvorov je nato nagovoril množico in se zahvalil za sprejem Nj. Vis. knez namestnik Pavle, ki je izrekel med drugim zgodovinske besede: »Sloga na znotraj in mir na mejah je bila vedno moja skrb.« Ko se je navdušeno odbravanje knezovih besed poleglo, je sporočil voditelj Hrvatov dr. Maček množici, da je knez namestnik Pavle pravkar podpisal

uredbo o volilnem redu in ustanovitvi hrvatskega sabora. To sporočilo je sprejel narod z dolgotrajnim vzklikanjem knezu namestniku. Nato se je hrvatski narod med prepevanjem rodoljubnih pesmi razšel.

Ureditev Jugoslavije po narodovih željah

Kot zastopnik slov. naroda se je udeležil zagrebških slovesnosti minister dr. Krek, ki je podal po manifestacijah tole veselo napoved: »Mislim, da ni nobene ovire več in da je prišel čas, ko je treba urediti poleg Hrvatske enakopravno Slovenijo in srbski del države in sploh vse kraje po narodovih željah.«

Finska očiščena sovjetskih napadalcev

Razlika med finsko in sovjetsko armado po sodbi belgijskega generala

V prestolnico Belgije Bruselj se je vrnil s Finske belgijski general Baddu, ki se je mudil deset mesecev tamkaj. Pomagal je pri dograditvi Mannerheimove obrambne črte in organizaciji finske armade. Ta general-strokovnjak je izrekel glede finske in sovjetske vojske tole sodbo: »Videl sem, kako so se Angleži in Francozi v svetovni vojni borili ob Yseri (ob belgijsko-francoški meji), toda vse njihovo junaštvo ni bilo, da bi ga primerjal z junaštvom, s katerim se Finci sedaj bore za svojo deželo in svobodo. Mannerheimova obrambna črta je bila zgrajena po najmodernejših načelih. Finci razpolagajo tudi s sijajnimi protitankovskimi topovi. Sovjetske čete nastopajo kakor človeške črede. Ljudje so slabo oblečeni, a še slabše hranjeni. Prišli so iz daljnih dežel in niti sami ne vedo, čemu se bore. Sovjetska vojska razpolaga z dobrim orožjem, a večina vojakov ga ne zna rabiti.«

Zasluzeno priznanje finskim junakom

V naslednjem bomo s številkami dokazali, da je zgoraj beleženo priznanje finskim junakom res zaslužno. Na finsko bojišče so sovjeti spočetka vojne vrgli 16 pehotnih divizij z vsemi pripadajočimi vrstami orožja. Sovjetska divizija šteje okrog 18.000 mož, torej je rdeča armada, ki je spočetka bila poslana na finsko bojišče, štela približno 300.000 mož. Pozneje so tem četam bile dodeljene še nove divizije. Več nego desetkrat močnejša sovjetska armada je s pomočjo najmodernejših tankov, topov in drugih pripomočkov vdrla na več mestih na finsko ozemlje od Ladoškega jezera na jugu do edine finske luke na se-

veru Petsamo. V teku enega meseca so Finci povsod pognali ogromno sovjetsko premoč preko mej in sami po patroljah razdrli in onesposobili za promet edino rusko železnico Leningrad—Murmansk, na katero so se naslanjale ruske armade, katere so napadle Finsko od Ladoškega jezera do najvišjega severa.

Zadnje odločilne bitke za očiščenje vzhodne Finske od sovjetskih napadalcev so izvojevali Finci v svoj odločilni prid pri mestecu Suomosalmi in na ozemlju pri Ratti in Salli.

Sovjetska vojska čreda s slabimi pastirji

Na Finskem poraženo sovjetsko vojsko lahko z belgijskimi generalom po vsej pravici imenujemo čredo s slabimi pastirji. Ruski diktator Stalin po svojih vojaških maršalih doslej ni gledal na vojaško sposobnost častnikov in generalov, ampak samo na slepo pokorščino in krvoločnost.

Od poletja 1937 naprej je bilo na Stalinovo povelje nad 80% generalov in nad polovico ostalih višjih poveljnikov pregnanih ali postreljenih.

Maršali Vorošilov (po poklicu ključavničar), Blücher (ključavničar), Budjeni (nižji častnik pri carskem konjeniškem polku) in Dibenko (nekdanji najpriprostejši mornar) tudi danes niso nobeni izšolani ali preizkušeni vojaški poveljniki.

Pri takih maršalih, še slabših generalih in popolnoma neizvežbanih častnikih si ne moremo predstavljati, da bi bila polmilijska proti Finski poslana sovjetska armada kaj drugega kot čreda, katero je razpršilo, pregnalo in uničilo prvovrstno finsko vojaštvo pod vodstvom najboljših generalov in od vsega sveta občudovanega 72 letnega maršala Mannerheima.